

PRÍPRAVNÉ VZDELÁVANIE

ODBORNÁ JUSTIČNÁ SKÚŠKA

z ústavného práva

a z organizácie a pôsobnosti súdov a prokuratúry

otázky 1c až 15c

Mgr. EVA KUKANOVÁ

riaditeľka odboru legislatívy a ústavného práva

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

6. november 2018

1c) Postavenie a pôsobnosť prokuratúry Slovenskej republiky

Právny základ prokuratúry Slovenskej republiky:

Prokuratúra Slovenskej republiky má svoj právny základ:

- v Ústave Slovenskej republiky (čl. 149 až 151),
- v zákone č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre,
- v zákone č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry,
- v osobitných zákonoch.

Právny základ prokuratúry v Ústave Slovenskej republiky:

(ôsma hlava prvý diel čl. 149 až 151 ústavy)

čl. 149:

Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

čl. 150:

Na čele prokuratúry je generálny prokurátor, ktorého vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky.

čl. 151:

Podrobnosti o vymenúvaní a odvolávaní, právach a povinnostiach prokurátorov a organizácii prokuratúry ustanoví zákon.

Právny základ prokuratúry Slovenskej republiky v zákonoch:

Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre upravuje postavenie a pôsobnosť prokuratúry, organizáciu a riadenie prokuratúry, postavenie a pôsobnosť generálneho prokurátora, pôsobnosť ostatných prokurátorov a právomoci asistentov prokurátorov a právnych čakaťel'ov prokuratúry pri výkone pôsobnosti prokuratúry.

Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakaťel'och prokuratúry upravuje postavenie prokurátorov, ich práva a povinnosti, vznik, zmenu a zánik ich služobného pomeru a nároky z toho vyplývajúce, zodpovednostné vzťahy, disciplinárne konanie, samosprávu prokurátorov, postavenie asistentov prokurátorov a prípravnú prax právnych čakaťel'ov prokuratúry.

Procesné oprávnenia prokurátorov upravujú osobitné zákony, a to najmä zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok a ďalšie zákony, napr. zákon NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu.

Nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky k postaveniu a pôsobnosti prokuratúry:

PL. ÚS 17/96 (k zákonu NR SR č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre)

PL. ÚS 105/2011 (k zákonu č. 153/2001 Z. z. v znení zákona č. 220/2011 Z. z.)

POSTAVENIE PROKURATÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Legálna definícia prokuratúry Slovenskej republiky

(§ 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)

Prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, v ktorej pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

- Princíp samostatnosti prokuratúry
- Princíp hierarchického usporiadania prokuratúry
- Princíp jednotnosti prokuratúry

PÔSOBNOSŤ PROKURATÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Právny základ:

- § 4 a 5 prvej časti zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
 - základné ustanovenia
- tretia časť zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
 - pôsobnosť prokurátorov
- štvrtá časť zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
 - právomoci asistentov prokurátorov a právnych čakatel'ov prokuratúry pri výkone pôsobnosti prokuratúry

Základné pravidlá:

- Pôsobnosť prokuratúry vykonávajú prokurátori a v rozsahu ustanovenom zákonom aj asistenti prokurátorov a právni čakatelia prokuratúry.
- Zákon vymedzuje pôsobnosť prokurátorov aj negatívne (§ 4 od. 2).
- Prokurátor vykonáva svoje úlohy na základe zákona a prostriedkami ustanovenými zákonom.
- Pri plnení úloh je prokurátor povinný
 - a) podľa najlepšieho vedomia a svedomia uplatňovať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy,
 - b) rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, základné ľudské práva a slobody a vyvarovať sa akékoľvek diskriminácie,
 - c) chrániť verejný záujem,
 - d) postupovať iniciatívne, spravodlivo, nestranne a bez priet'ahov.

2c) Postavenie a pôsobnosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky

Právny základ:

- čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky
 - ústavné postavenie generálneho prokurátora
- § druhá časť (§ 7 až 16b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
 - postavenie a pôsobnosť generálneho prokurátora

POSTAVENIE GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

Generálny prokurátor je na čele prokuratúry Slovenskej republiky.

Generálny prokurátor má postavenie vedúceho ústredného štátneho orgánu.

PÔSOBNOSŤ GENERÁLNEHO PROKURÁTORA

- **Riadiaca a kontrolná právomoc generálneho prokurátora**
(§ 10 až 12 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Pôsobnosť generálneho prokurátora vo vzťahu k Národnej rade Slovenskej republiky a jej orgánom**
(§ 13 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Pôsobnosť generálneho prokurátora vo vzťahu k vláde Slovenskej republiky**
(§ 14 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Pôsobnosť generálneho prokurátora vo vzťahu k Ústavnému súdu Slovenskej republiky**
(§ 15 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Pôsobnosť generálneho prokurátora vo vzťahu k Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky**
(§ 16 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Pôsobnosť generálneho prokurátora v ďalších oblastiach**
(§ 16a zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)
- **Poverenie na konanie v mene generálneho prokurátora**
(§ 16b zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre)

3c) Organizácia a riadenie prokuratúry

Právny základ:

- § 38 až 45 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
– organizácia a riadenie prokuratúry
- § 55b až 55l zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
– osobitné ustanovenia o Úrade špeciálnej prokuratúry

SÚSTAVA PROKURATÚRY

Sústavu prokuratúry tvoria tieto štátne orgány:

- a) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ktorej osobitnou súčasťou s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky je Úrad špeciálnej prokuratúry,
- a) krajské prokuratúry (8),
- b) okresné prokuratúry (54).

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je ústredný štátny orgán a najvyšší orgán prokuratúry nadriadený ostatným orgánom prokuratúry. Plní úlohy ustanovené zákonom (v § 40 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre).

Krajská prokuratúra je nadriadený orgán okresných prokuratúr, ktoré patria do jej územnej pôsobnosti (v § 42 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre).

Okresná prokuratúra plní úlohy ustanovené zákonom (v § 43 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre).

Zákon obsahuje aj osobitné ustanovenia o organizácii prokuratúry v čase vojny alebo vojnového stavu. Okresná prokuratúra Prešov, Okresná prokuratúra Banská Bystrica, Okresná prokuratúra Bratislava I a Krajská prokuratúra v Trenčíne môžu v čase vojny a vojnového stavu vykonávať svoju pôsobnosť v trestnom konaní aj mimo svojho územného obvodu [§ 45 zákona o prokuratúre v spojení s § 16 ods. 2 Trestného poriadku a § 7 ods. 2 písm. i) až k) a ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky].

Generálny prokurátor môže zriadiť pobočku okresnej prokuratúry alebo krajskej prokuratúry v rámci jej územného obvodu aj mimo jej sídla určeného zákonom (podľa sídla súdu).

Generálny prokurátor môže určiť sídlo okresnej prokuratúry v Bratislave v inej mestskej časti na území mesta; jej územný obvod sa tým nezmení.

Sídla prokuratúr a ich územná pôsobnosť:

Sídlom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky je Bratislava.

Sídla a územné obvody ostatných prokuratúr sa zhodujú so sídlami a územnými obvody príslušných súdov.

Sídla a územné obvody súdov vymedzuje zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky.

RIADENIE PROKURATÚRY

Na čele generálnej prokuratúry je **generálny prokurátor**, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov, určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť generálnej prokuratúry a činnosť ostatných prokuratúr.

Na čele Úradu špeciálnej prokuratúry je **špeciálny prokurátor**.

Na čele krajskej prokuratúry je **krajský prokurátor**, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov, určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť krajskej prokuratúry a podriadených okresných prokuratúr. Za svoju činnosť zodpovedá generálnemu prokurátorovi.

Na čele okresnej prokuratúry je **okresný prokurátor**, ktorý priamo alebo prostredníctvom vedúcich prokurátorov, určených prokurátorov a zamestnancov riadi činnosť okresnej prokuratúry. Za svoju činnosť zodpovedá krajskému prokurátorovi a prostredníctvom neho generálnemu prokurátorovi.

4c) Základné práva a povinnosti prokurátora

ZÁKLADNÉ PRÁVA PROKURÁTORA

Právny základ:

➤ § 25 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

ZÁKLADNÉ POVINNOSTI PROKURÁTORA

Právny základ:

➤ § 26 až 28 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

5c) Vznik a zánik služobného pomeru prokurátora

VZNIK SLUŽOBNÉHO POMERU PROKURÁTORA

Právny základ:

➤ **§ 6 až 8 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry**

Spôsob vzniku služobného pomeru prokurátora:

(§ 6 ods. 1 a § 8 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- vymenovaním do funkcie prokurátora generálnym prokurátorom
- generálny prokurátor vymenúva prokurátora do funkcie bez časového obmedzenia na určenú okresnú prokuratúru na základe výsledku výberového konania
- bez výberového konania vymenúje právneho čakatel'a prokuratúry, ktorý úspešne zložil odbornú justičnú skúšku, ak spĺňa ostatné podmienky na vymenovanie do funkcie prokurátora

Zákonné podmienky na vymenovanie do funkcie prokurátora:

(§ 6 ods. 2 a 7 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- štátne občianstvo Slovenskej republiky
- vek najmenej 25 rokov
- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo
- spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a zdravotná spôsobilosť na výkon funkcie prokurátora
- bezúhonnosť a morálne vlastnosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu prokurátora bude riadne vykonávať
- štátny jazyk
- trvalý pobyt na území Slovenskej republiky
- nesmie byť členom politickej strany alebo politického hnutia
- odborná justičná skúška
- výberové konanie (bez výberového konania právny čakatel' prokuratúry, ktorý zložil odbornú justičnú skúšku
- písomný súhlas s vymenovaním do funkcie prokurátora na určenú prokuratúru

Vznik oprávnenia vykonávať funkciu prokurátora - sľub prokurátora:

(§ 8 ods. 3 až 6 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- prokurátorovi vymenovanému do funkcie prokurátora vzniká právo vykonávať funkciu prokurátora až dňom zloženia sľubu
- prokurátor skladá sľub do rúk generálneho prokurátora, zloženie sľubu potvrdí svojím podpisom na listine s textom sľubu; na tejto listine musí byť uvedený aj dátum zloženia sľubu
- ak prokurátor odmietne zložiť sľub alebo zloží sľub s výhradou, jeho vymenovanie do funkcie prokurátora je neplatné

ZÁNİK SLUŽOBNÉHO POMERU PROKURÁTORA

Právny základ:

➤ § 14 až 18 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

Spôsoby zániku služobného pomeru prokurátora:

(§ 14 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- odvolaním z funkcie prokurátora (§ 15)
- vzdaním sa funkcie prokurátora (§ 16)
- z iných dôvodov ustanovených v zákone (§ 17)

Odvolanie z funkcie prokurátora:

(§ 15 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- prokurátora môže z funkcie prokurátora odvolať iba generálny prokurátor
- dôvody odvolania ustanovuje zákon
 - obligatórne dôvody - § 15 ods. 2
 - fakultatívne dôvody - § 15 ods. 3

Vzdanie sa funkcie prokurátora:

(§ 16 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- prokurátor sa môže funkcie vzdať:
 - s uvedením dôvodov - § 16 ods. 1 písm. a) a b)
 - kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodov - § 16 ods. 1 písm. c)

Iné dôvody zániku služobného pomeru prokurátora:

(§ 17 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- smrť prokurátora alebo vyhlásenie prokurátora za mŕtveho
- z dôvodov uvedených v § 11 ods. 6, § 12 ods. 7 a 8, t. j.:
 - neodstránenie dôvodov nezlučiteľnosti funkcie prokurátora s funkciou, pri ktorej sa neprerušuje výkon funkcie prokurátora
 - neujatím sa výkonu funkcie prokurátora po prerušení výkonu funkcie prokurátora z dôvodu výkonu takej funkcie, pri ktorej sa prerušuje výkon funkcie prokurátora
 - neujatím sa výkonu funkcie prokurátora po prerušení výkonu funkcie prokurátora z dôvodu odchodu do starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku

6c) Dozor prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená

Právny základ:

➤ § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

- Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená.

Prokurátor dozerá na to, aby v týchto zariadeniach:

- boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby
- sa v týchto zariadeniach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

Ide o tieto zariadenia:

- a) cely policajného zaistenia, zariadenia, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia,
- b) zariadenia, v ktorých je štátny príslušník tretej krajiny umiestnený na základe rozhodnutia o zaistení podľa osobitného zákona,
- c) záchytné tábory, pobytové tábory, prijímacie centrá a humanitné centrá, ktoré sú azylovým zariadením a zariadenia, v ktorých sa zabezpečuje prechodné ubytovanie azylových,
- d) zariadenia, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie, zabezpečovacie opatrenie, výchovné opatrenie alebo iné opatrenie súdu,
- e) zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, v ktorých sa nachádzajú v ústavnej starostlivosti osoby, od ktorých sa nevyžaduje informovaný súhlas.

• **Povinnosti prokurátora pri výkone dozoru v uvedených zariadeniach:**

- a) vykonávať previerky zachovávanía zákonnosti,
- b) písomným príkazom ihneď prepustiť na slobodu osobu držanú bez rozhodnutia alebo v rozpore s rozhodnutím súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu,
- c) písomným príkazom zrušiť rozhodnutie alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu zariadenia alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom,
- d) dozerat', aby sťažnosti a oznámenia držaných osôb sa bez meškania odoslali tým orgánom alebo činiteľom, ktorým sú adresované.

• **Oprávnenia prokurátora pri výkone dozoru v uvedených zariadeniach:**

- a) navštevovať tieto zariadenia v ktoromkoľvek čase s voľným prístupom do všetkých ich priestorov,
- b) nazerať do dokladov súvisiacich s pozbavením alebo obmedzením osobnej slobody,
- c) hovoriť s držanými osobami aj bez prítomnosti tretích osôb,
- d) preverovať, či rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu zariadenia zodpovedajú zákonu a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom,
- e) žiadať od zamestnancov orgánov vykonávajúcich správu zariadenia potrebné vysvetlenia, predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa pozbavenia alebo obmedzenia osobnej slobody držaných osôb.

7c) Inštitút hierarchického odovzdávania pokynov podriadeným prokurátorom a záruky pred jeho zneužitím, vymedzenie pojmov bezprostredne nadriadený prokurátor a nadriadený prokurátor, nazeranie do spisu prokurátora

**HIERARCHICKÉ ODOVZDÁVANIE POKYNOV
A ZÁRUKY PRED JEHO ZNEUŽITÍM PODRIADENÝM PROKURÁTOROM**

Právny základ:

- § 6 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

• **Hierarchické odovzdávanie pokynov**

Nadriadený prokurátor je oprávnený

- a) vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh,
- b) vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

- **Negatívne vymedzenie inštitútu hierarchického odovzdávania pokynov**

Nadriadený prokurátor nemôže vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, aby

- a) sa nezačalo trestné stíhanie, nevznieslo obvinenie, nepodal návrh na vzatie obvineného do väzby, vec postúpila na prejednanie inému orgánu, zastavilo trestné stíhanie, nepodala obžaloba alebo riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného,
- b) nepodal návrh na začatie konania pred súdom, nevstúpil do konania pred súdom, nepodal opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu podľa osobitných predpisov, nepodal protest prokurátora alebo nepodal upozornenie prokurátora.

Nadriadený prokurátor nemôže úkony, ktorých vykonanie nemôže uložiť podriadenému prokurátorovi, vykonať sám ani rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor. Môže ich vykonať len bezprostredne nadriadený prokurátor.

- **Právna forma pokynu vydaného podriadenému prokurátorovi**

Pokyn vydaný podriadenému prokurátorovi musí mať písomnú formu. Podriadený prokurátor je povinný ho splniť, ak zákon neustanovuje inak.

Ak vec neznesie odklad, nadriadený prokurátor môže pokyn vydať aj ústne, telefonicky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami. Pokyn vydaný ústne, telefonicky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu musí nadriadený prokurátor do 48 hodín zopakovať v listinnej podobe alebo elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, inak je pokyn neplatný.

Zodpovednosť za konanie na základe pokynu, ktorý sa stal neplatným, nesie nadriadený prokurátor, ktorý pokyn vydal.

Pokyn o odňatí veci musí nadriadený prokurátor písomne odôvodniť. Takýto pokyn sa zverejňuje na webovom sídle Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

• **Zákonné záruky proti zneužitiu inštitútu hierarchického odovzdávania pokynov**

Proti zneužitiu inštitútu hierarchického odovzdávania pokynov sú priamo v zákone ustanovené určité záruky, a to najmä:

- a) právo prokurátora, aby pokyn od nadriadeného prokurátora dostal v písomnej forme,
- b) právo prokurátora odmietnuť splnenie pokynu, ktorý považuje za pokyn rozporný s právnym predpisom alebo svojím právnym názorom.

Ak prokurátor považuje pokyn za rozporný s právnym predpisom alebo svojím právnym názorom, môže písomne požiadať nadriadeného prokurátora, aby mu vec odňal. Žiadosť musí odôvodniť. Nadriadený prokurátor je povinný jeho žiadosti vyhovieť. Vybavením veci môže poveriť iného prokurátora alebo ju vybaví sám.

Zákon priznáva prokurátorom aj ďalšie záruky proti zneužitiu hierarchického odovzdávania pokynov.

Prokurátor

- a) má povinnosť odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením spáchal trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo disciplinárne previnenie; odmietnutie splnenia pokynu je povinný písomne odôvodniť,
- b) má právo odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením bezprostredne a vážne ohrozil svoj život alebo zdravie alebo ak by jeho splnením bezprostredne a vážne ohrozil život alebo zdravie jemu blízkej osoby,
- c) nie je viazaný pokynom nadriadeného prokurátora v konaní pred súdom, ak v priebehu konania nastane zmena v dôkaznej situácii.

BEZPROSTREDNE NADRIADENÝ PROKURÁTOR

Právny základ:

➤ § 53 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

NADRIADENÝ PROKURÁTOR

Právny základ:

➤ § 54 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

NAZERANIE DO SPISU

Právny základ:

➤ § 55 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

8c) Príslušnosť prokurátora, spory o príslušnosť medzi prokurátormi a vylúčenie prokurátora z konania a rozhodovania vecí

PRÍSLUŠNOSŤ PROKURÁTORA

Právny základ:

- § 46 až 49 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
- § 51 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

- § 46: príslušnosť prokurátora na konanie pred súdmi
- § 46a: príslušnosť prokurátora na vykonávanie dozoru nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní a na trestné konanie na území cudzieho štátu v rozsahu uvedenom v medzinárodnej zmluve
- § 47: príslušnosť prokurátora na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená
- § 48: príslušnosť prokurátora na vykonávanie dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi, ktorých pôsobnosť presahuje obvod krajskej prokuratúry
- § 49: príslušnosť prokurátora na vybavenie podnetu
- § 51: výnimky z ustanovení § 46 až 49

SPORY O PRÍSLUŠNOSŤ MEDZI PROKURÁTORMI

Právny základ:

- § 50 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

VYLÚČENIE PROKURÁTORA Z KONANIA A ROZHODOVANIA VECÍ

Právny základ:

- § 52 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

9c) Dočasné pridelenie prokurátora, preloženie prokurátora, preradenie prokurátora, dočasné pozastavenie výkonu funkcie prokurátora

Právny základ:

- § 9 až 9c zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry
- dočasné pridelenie prokurátora
- § 10 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry
- preloženie prokurátora
- § 10a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry
- preradenie prokurátora
- § 13 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry
- dočasné pozastavenie výkonu funkcie prokurátora

DOČASNÉ PRIDELENIE PROKURÁTORA:

(§ 9 až 9c zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- **Prokurátora možno dočasne pridelit':**
 - a) na inú prokuratúru,
 - b) k inému orgánu,
 - c) k orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvorenom spoločne členskými štátmi Európskej únie,
 - d) na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky.

Dočasné pridelenie prokurátora k inému orgánu:

- na využitie skúseností alebo na získanie skúseností:
 - a) do Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky
 - b) do Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky
 - c) na výkon funkcie súdneho poradcu Ústavného súdu Slovenskej republiky
 - d) na Úrad vlády Slovenskej republiky
 - e) do Justičnej akadémie Slovenskej republiky
- súhlas prokurátora
- počas dočasného pridelenia k inému orgánu nesmie vykonávať funkciu prokurátora
- o dočasnom pridelení prokurátora k inému orgánu rozhoduje generálny prokurátor

Dočasné pridelenie prokurátora na inú prokuratúru:

- v záujme plnenia úloh prokuratúry
- súhlas prokurátora - bez súhlasu prokurátora najdlhšie na 60 služobných dní v kalendárnom roku (len po predchádzajúcom vyjadrení prokurátorskej rady, v územnom obvode ktorej prokurátor vykonáva svoju funkciu a po predchádzajúcom súhlase Rady prokurátorov Slovenskej republiky)
- na výkon funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry len prokurátora, ktorý má platné osvedčenie Národného bezpečnostného úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné
- súbežné vykonávanie funkcie prokurátora na dvoch prokuratúrach je vylúčené
- o dočasnom pridelení prokurátora na inú prokuratúru rozhoduje generálny prokurátor

Dočasné pridelenie prokurátora k orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvorenom spoločne členskými štátmi Európskej únie:

- na výkon funkcie v orgáne Európskej únie alebo orgáne vytvorenom spoločne členskými štátmi Európskej únie
- súhlas prokurátora
- považuje sa za výkon funkcie prokurátora
- prokurátor, ktorý vo funkcii národného člena zastupuje Slovenskú republiku v Eurojuste, má na území Slovenskej republiky počas právomoci prokurátora generálnej prokuratúry pôsobiaceho na úseku trestného práva
- o dočasnom pridelení k orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvorenom spoločne členskými štátmi Európskej únie rozhoduje generálny prokurátor, ak udelil predchádzajúci súhlas na vymenovanie prokurátora do funkcie v orgáne Európskej únie podľa osobitného zákona (napríklad zákon č. [383/2011 Z. z.](#) o zastúpení Slovenskej republiky v Eurojuste)

Dočasné pridelenie prokurátora na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky:

- ako civilného experta na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky
- súhlas prokurátora
- považuje sa za výkon funkcie prokurátora
- počas vyslania nesmie vykonávať funkciu prokurátora na území Slovenskej republiky
- o dočasnom pridelení na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky rozhodne generálny prokurátor, ak rozhodol o vyslaní prokurátora na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu (zákon č. 503/2011 Z. z. o vysielaní civilných expertov na výkon práce v aktivitách krízového manažmentu mimo územia Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov); generálny prokurátor rozhoduje aj o ukončení vyslania

PRELOŽENIE PROKURÁTORA:

(§ 10 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- ide o preloženie na výkon funkcie prokurátora na inú prokuratúru
- súhlas prokurátora alebo jeho žiadosť o preloženie – bez súhlasu len vtedy, ak:
 - a) ide o preloženie na prokuratúru toho istého stupňa v rámci územného obvodu tej istej obce
 - b) prokurátorovi bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 189 ods. 2 písm. c) - preloženie na prokuratúru nižšieho stupňa
- na prokuratúru vyššieho stupňa len na základe týchto podmienok
 - a) výberové konanie v súlade so zásadami funkčného postupu prokurátorov schválenými generálnym prokurátorom a Radou prokurátorov Slovenskej republiky
 - b) na krajskú prokuratúru len prokurátora, ktorý dosiahol aspoň päť rokov započítateľnej praxe, z toho aspoň tri roky výkonu funkcie prokurátora
 - c) na generálnu prokuratúru len prokurátora, ktorý dosiahol aspoň desať rokov započítateľnej praxe, z toho aspoň sedem rokov výkonu funkcie prokurátora; výnimku z tejto dĺžky započítateľnej praxe môže udeliť generálny prokurátor na návrh špeciálneho prokurátora, ak ide o prokurátora prekladaného na Úrad špeciálnej prokuratúry (na výkon funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry len prokurátora, ktorý má platné osvedčenie Národného bezpečnostného úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné)
- rozhoduje generálny prokurátor

PRERADENIE PROKURÁTORA

(§ 10a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- ide o preradenie na výkon funkcie prokurátora na nižšom stupni prokuratúry na základe rozhodnutia generálneho prokurátora, t. j.
 - a) o preradenie prokurátora generálnej prokuratúry na krajskú prokuratúru
 - b) o preradenie prokurátora krajskej prokuratúry na okresnú prokuratúru
- podmienky:
 - a) ak generálny prokurátor opakovane písomne upozornil prokurátora na túto možnosť z dôvodu nedostatočného plnenia služobných povinností
 - b) predchádzajúci súhlas Rady prokurátorov Slovenskej republiky
- proti rozhodnutiu generálneho prokurátora nie je prípustné odvolanie
- rozhodnutie generálneho prokurátora je preskúmateľné súdom; podanie žaloby na súd má odkladný účinok

DOČASNÉ POZASTAVENIE VÝKONU FUNKCIE PROKURÁTORA

(§ 13 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry)

- generálny prokurátor môže prokurátorovi dočasne pozastaviť výkon jeho funkcie až do právoplatného skončenia trestného konania alebo disciplinárneho konania, ak prokurátor je
 - a) trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin
 - b) trestne stíhaný pre trestný čin spáchaný z nedbanlivosti v súvislosti s výkonom funkcie prokurátora
 - c) disciplinárne stíhaný pre skutok, za ktorý môže byť zbavený funkcie prokurátora
- prokurátor, ktorému bol dočasne pozastavený výkon jeho funkcie, nemá počas tohto pozastavenia práva a povinnosti prokurátora a nesmie vykonávať funkciu prokurátora

10c) Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sudcu a prokurátora alebo ich nesprávnym úradným postupom

ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU SPÔSOBENÚ NEZÁKONNÝM ROZHODNUTÍM SUDCU A PROKURÁTORA ALEBO JEHO NESPRÁVNÝM ÚRADNÝM POSTUPOM

Právny základ:

- § 46 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 51 Ústavy Slovenskej republiky
- § 104 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich
- § 162 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry
- zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

Ústava Slovenskej republiky k právu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím sudcu alebo prokurátora:

- Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom (čl. 46 ods. 3 ústavy).
- Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).
- Domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ústavy).

Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich (§ 104):

Za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát (§ 104 prvá veta).

Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry (§ 162):

- Za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím prokurátora alebo jeho nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát. Vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím prokurátora alebo jeho nesprávnym úradným postupom koná v mene štátu generálna prokuratúra podľa osobitného zákona (§ 162 ods. 1.)
- Týmto osobitným zákonom je zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

- Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
 - a) nezákonným rozhodnutím,
 - b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
 - c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo
 - d) nesprávnym úradným postupom.

- Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť - ide o objektívnu zodpovednosť - zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie a bez možnosti uplatnenia liberačných dôvodov. Podmienky zodpovednosti však musia byť náležite preukázané. V civilnom konaní dôkazné bremeno nesie poškodený.

- Vo veci náhrady škody koná v mene štátu:
 - a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu /§ 4 ods. 1 písm. a)/,
 - b) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobila prokuratúra v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní (§ 4 ods. 1 písm. f)/.

- Nezákonné rozhodnutie (§ 5, § 6) , rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo iné pozbavenie osobnej slobody (§ 7), rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe (§ 8), nesprávny úradný postup (§ 9)

- Predbežné prerokovanie nároku (§ 15 a 16):
 - nárok na náhradu škody je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom
 - ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde
 - pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný
 - ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr

- Premlčanie nároku na náhradu škody - lehoty (§ 19):
 - právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode; ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie
 - najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody, ako aj v prípade rozhodnutia o treste, ochrannom opatrení alebo väzbe
 - lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov

- **Regresná náhrada** (§ 20, § 21 až 25)
- ak štát uhradí náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, požaduje regresnú náhradu v celej výške od štátneho orgánu, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie alebo sa podieľal na nesprávnom úradnom postupe /§ 21 ods. 1 písm. a)/
- právo štátu na regresnú náhradu sa premlčí za rok odo dňa, keď bola uhradená celá náhrada škody; nie však skôr, ako za rok odo dňa, keď nadobudol právoplatnosť trestný rozsudok alebo disciplinárne opatrenie voči osobe, ktorá sa dopustila trestného činu alebo disciplinárneho previnenia nesprávnym úradným postupom alebo v príčinnej súvislosti s ním alebo sa dopustila trestného činu alebo disciplinárneho previnenia, v dôsledku ktorého alebo v príčinnej súvislosti s ním vydala nezákonné rozhodnutie (§ 20)

- **Podmienky požadovania regresnej náhrady od sudcu:**

§ 22 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

- Ak štát uhradí náhradu škody, ktorá bola spôsobená sudcom a previnenie sudcu bolo zistené v disciplinárnom konaní ako závažné disciplinárne previnenie alebo v trestnom konaní, požaduje od sudcu regresnú náhradu
 - a) v celej výške, ak ide o úmyselné konanie sudcu,
 - b) vo výške podľa osobitného predpisu ([§ 105 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.](#)), ak ide o nedbanlivostné konanie sudcu.

§ 104 druhá veta zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich:

- Ak štát uhradí náhradu škody na základe rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týka rozhodovacej činnosti sudcu a ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky alebo Európsky súd pre ľudské práva vyslovil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo porušenie iných základných práv a slobôd, a to aj v dôsledku konania alebo nekonania sudcu, a zavinenie sudcu bolo právoplatne zistené v disciplinárnom konaní, požaduje od sudcu regresnú náhradu alebo jej časť za podmienok ustanovených týmto zákonom.

• **Podmienky požadovania regresnej náhrady od prokurátora:**

§ 162 ods. 2 až 4 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry:

- Ak generálna prokuratúra uhradí náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím prokurátora alebo jeho nesprávnym úradným postupom alebo jej časť a zavinenie prokurátora bolo zistené v disciplinárnom konaní ako závažné disciplinárne previnenie alebo v trestnom konaní, požaduje od prokurátora regresnú náhradu
 - a) v celej výške, ak ide o úmyselné konanie prokurátora,
 - b) vo výške nepresahujúcej u jednotlivého prokurátora sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho funkčného platu pred porušením povinnosti, ktorým spôsobil škodu, ak ide o nedbanlivostné konanie prokurátora.

§ 162 ods. 3 a 4 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry:

- liberačné dôvody

11c) Disciplinárna zodpovednosť prokurátorov

DISCIPLINÁRNA ZODPOVEDNOSŤ PROKURÁTOROV

Právny základ:

› **jedenásta hlava druhej časti (§ 187 až 217d) zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry**

ROZSAH DISCIPLINÁRNEJ ZODPOVEDNOSTI PROKURÁTORA

§ 187, § 188 a § 217 ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry

• **Prokurátor je disciplinárne zodpovedný:**

- a) za disciplinárne previnenie,
- b) za konanie, ktoré:
 - má znaky priestupku podľa osobitného zákona,
 - môže byť postihnutelné sankciami podľa osobitného zákona (ďalej len „priestupok“),avšak len vtedy, ak priestupok prokurátora neprejednal alebo so súhlasom prokurátora neprejednáva orgán oprávnený na prejednanie priestupku.

Pri zodpovednosti prokurátora za priestupok ide o procesnú exempciu, nie hmotnoprávnu.

Na prejednanie priestupku sa vzťahuje zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

• **Disciplinárne previnenie a závažné disciplinárne previnenie:**

Disciplinárnym previnením je

- a) zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností prokurátora,
- b) správanie prokurátora, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o jeho svedomitosti a nestrannosti pri rozhodovaní,
- c) správanie prokurátora na verejnosti, ktoré znižuje vážnosť prokuratúry.

Disciplinárne previnenie je závažným disciplinárnym previnením, ak vzhľadom na povahu nesplnenej alebo porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie, správanie prokurátora alebo iné priťažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená.

Disciplinárnym previnením nie je konanie, ktoré je trestným činom alebo priestupkom.

DISCIPLINÁRNE OPATRENIA, SANKCIE A SANKČNÉ OPATRENIA

§ 189 až 191, § 208 ods. 1 a 2 a § 217 ods. 2 a 3 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

• **Disciplinárne opatrenia za disciplinárne previnenie:**

- a) písomné pokarhanie
- b) zníženie základného platu až o 15 % najviac na tri mesiace; pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa prokurátor dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho opatrenia, najviac na šesť mesiacov

• **Disciplinárne opatrenia za závažné disciplinárne previnenie:**

- a) zníženie základného platu o 15 % až 50 %, najviac na jeden rok
- b) odvolanie z funkcie vedúceho prokurátora
- c) preloženie na prokuratúru nižšieho stupňa
- d) zbavenie funkcie prokurátora

- **Disciplinárne opatrenia za priestupok:**

- za priestupok sa za podmienok a v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom uloží prokurátorovi sankcia alebo ochranné opatrenie ustanovené osobitným zákonom (ďalej len „sankčné opatrenie za priestupok“), ak § 208 ods. 2 neustanovuje inak (upustenie od uloženia disciplinárneho opatrenia)
- za priestupok nemožno uložiť prokurátorovi zákaz činnosti spočívajúci v zákaze výkonu funkcie prokurátora, a to ani vtedy, ak prokurátor spáchal priestupok pri výkone funkcie prokurátora alebo v súvislosti s výkonom funkcie prokurátora

- **Disciplinárne opatrenia voči generálnemu prokurátorovi:**

- generálnemu prokurátorovi nemožno uložiť tieto disciplinárne opatrenia:
 - a) odvolanie z funkcie vedúceho prokurátora
 - b) preloženie na prokuratúru nižšieho stupňa
 - c) zbavenie funkcie prokurátora
- ak Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodne, že generálny prokurátor spáchal čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie generálneho prokurátora, Národná rada Slovenskej republiky môže podať návrh prezidentovi Slovenskej republiky na odvolanie generálneho prokurátora z funkcie generálneho prokurátora

DISCIPLINÁRNE KONANIE

Právny základ:

- § 194m, § 196 až § 210 a § 216 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ:

- Subsidiárna pôsobnosť Trestného zákona a Trestného poriadku na konanie o disciplinárnej zodpovednosti prokurátora (§ 216)
- Nepripustnosť disciplinárneho konania (§ 194)
- Právo na obhajobu (§ 195)

DISCIPLINÁRNE KONANIE - ZAČATIE, PRIEBEH A SKONČENIE:

• Začatie disciplinárneho konania:

(§ 196)

Disciplinárne konanie sa začína na návrh. Bez návrhu sa disciplinárne konanie začína len vtedy, ak vec odovzdal alebo postúpil disciplinárnej komisii orgán činný v trestnom konaní alebo súd.

Disciplinárne konanie je začaté dňom doručenia

- a) návrhu na začatie disciplinárneho konania disciplinárnej komisii alebo
- b) rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o odovzdaní veci alebo o postúpení veci disciplinárnej komisii.

Generálna prokuratúra do desiatich dní odo dňa doručenia návrhu, doručí tento návrh príslušnej disciplinárnej komisii.

• Subjekty oprávnené podať návrh na začatie disciplinárneho konania:

(§ 197 ods. 1)

Návrh na začatie disciplinárneho konania je oprávnený podať

- a) generálny prokurátor proti prokurátorovi ktorejkoľvek prokuratúry,
- b) verejný ochranca práv proti prokurátorovi ktorejkoľvek prokuratúry, ak sa domnieva, že pri plnení svojich služobných povinností v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu porušil základné práva a slobody podávateľa podnetu, ktorý sa domáha právnej ochrany u verejného ochrancu práv,
- c) námestník generálneho prokurátora proti prokurátorom generálnej prokuratúry a vedúcim prokurátorom, ktorí patria do jeho riadiacej pôsobnosti,
- d) príslušný krajský prokurátor proti prokurátorovi krajskej prokuratúry, okresnému prokurátorovi a prokurátorovi okresnej prokuratúry,
- e) príslušný okresný prokurátor proti prokurátorovi okresnej prokuratúry,
- f) subjekt oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania proti generálnemu prokurátorovi ustanovený osobitným predpisom (ďalej len „navrhovateľ“).

- **Lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania, neprípustnosť disciplinárneho konania a prerušenie disciplinárneho konania:**

(§ 197 ods. 4, § 198 ods. 1, § 198 ods. 2 a 3)

Navrhovateľ môže podať návrh na začatie disciplinárneho konania disciplinárnej komisii do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o disciplinárnom previnení prokurátora alebo o priestupku, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia alebo priestupku.

Disciplinárne konanie nemožno začať, a ak sa už začalo, nemožno v ňom pokračovať a musí sa zastaviť, ak uplynuli dva roky

- a) od spáchania disciplinárneho previnenia alebo od priestupku, alebo
- b) od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku súdu za ten istý skutok.

Plynutie objektívnej lehoty na podanie návrhu na začatie konania sa prerušuje

- a) podaním návrhu na začatie disciplinárneho konania za disciplinárne previnenie a po ňom nasledujúcimi úkonmi disciplinárnej komisie smerujúcimi k ukončeniu disciplinárneho konania,
- b) spáchaním iného disciplinárneho previnenia počas plynutia uvedenej lehoty.

Prerúšením plynutia uvedenej lehoty začína plynúť nová lehota.

- **Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania (§ 199)**

- **Predbežné úkony (§ 200)**

- **Rozhodnutie bez ústneho pojednávania (§ 201)**

Disciplinárna komisia bez ústneho pojednávania disciplinárne konanie zastaví, ak

- a) návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný neoprávnenou osobou, oneskorene alebo bol vzatý späť,
- b) návrh na začatie disciplinárneho konania je nesprávny alebo neúplný a navrhovateľ napriek výzve predsedu disciplinárnej komisie tento nedostatok v určenej lehote neodstránil a v disciplinárnom konaní pre tento nedostatok nemožno pokračovať, alebo
- c) disciplinárne konanie je neprípustné (§ 194).

- **Prerušenie disciplinárneho konania pre možný súbeh s trestným konaním (§ 202)**

• **Nariadenie ústneho pojednávania:** (§ 203)

- predseda disciplinárnej komisie určí najneskôr do 30 dní od začatia disciplinárneho konania termín ústneho pojednávania a upovedomí o ňom:

- a) navrhovateľa
- b) prokurátora, proti ktorému sa začalo disciplinárne konanie
- c) obhajcu prokurátora, ak prokurátora zastupuje v disciplinárnom konaní
- d) poškodeného, jeho zástupcu alebo opatrovníka
- e) osoby uvedené v § 199 ods. 3

- o nariadení ústneho pojednávania sa musia osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až d) upovedomiť najneskôr päť dní pred ústnym pojednávaním

• **Ústne pojednávanie:** (§ 204, § 205)

• **Hlasovanie disciplinárnej komisie:** (§ 206)

• **Zápisnica o ústnom pojednávaní a o porade** (§ 207)

• **Rozhodnutie disciplinárnej komisie - uloženie disciplinárneho opatrenia, upustenie od uloženia disciplinárneho opatrenia, oslobodenie prokurátora:**

(§ 208)

Ak disciplinárna komisia dospeje k záveru, že prokurátor, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie, sa dopustil disciplinárneho previnenia alebo priestupku, rozhodne, že je vinný a uloží mu disciplinárne opatrenie podľa tohto zákona, prípadne aj povinnosť nahradiť škodu, ak bol nárok na jej náhradu včas uplatnený. Disciplinárna komisia však môže poškodeného odkázať na uplatnenie nároku na náhradu škodu pred iným príslušným orgánom, a to aj vtedy, ak prokurátor, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie, nárok poškodeného na náhradu škody uzná čo i len sčasti.

Disciplinárna komisia môže rozhodnúť, že upustí od uloženia disciplinárneho opatrenia podľa odseku 1 alebo sankčného opatrenia za priestupok, ak vzhľadom na povahu spáchaného disciplinárneho previnenia alebo priestupku možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred disciplinárnou komisiou postačuje.

Disciplinárna komisia oslobodí prokurátora, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie, ak dospeje k záveru, že

- a) prokurátor sa nedopustil disciplinárneho previnenia alebo priestupku, alebo
- b) nemožno preukázať, že prokurátor sa dopustil disciplinárneho previnenia alebo priestupku.

Ak disciplinárna komisia oslobodí prokurátora, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie, má prokurátor nárok voči štátu na náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním. Disciplinárna komisia rozhodne o tomto nároku vo svojom rozhodnutí. Ak nárok na náhradu trov je sporný a treba vykonať ďalšie šetrenie, rozhodne o nároku prokurátora na náhradu trov samostatným rozhodnutím. Poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, odkáže na uplatnenie nároku na náhradu škody pred iným príslušným orgánom.

Predseda disciplinárnej komisie vyhlási rozhodnutie na ústnom pojednávaní vždy verejne. Rozhodnutie treba vyhotoviť písomne. Okrem výroku musí rozhodnutie obsahovať aj jeho stručné odôvodnenie, ak v odseku 6 nie je ustanovené inak, a poučenie o odvolaní.

Rozhodnutie disciplinárnej komisie vypracuje jej predseda alebo ním určený člen disciplinárnej komisie do 30 dní od jeho vyhlásenia. Ak sa všetky oprávnené osoby po vyhlásení rozhodnutia vzdali odvolania, rozhodnutie odôvodnenie neobsahuje; v takom prípade sa rozhodnutie vypracuje do piatich pracovných dní od jeho vyhlásenia.

- **Zastavenie disciplinárneho konania:**
(§ 209)

Disciplinárna komisia zastaví disciplinárne konanie, ak

- a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie disciplinárne konanie,
- b) skutok, pre ktorý sa vedie disciplinárne konanie, nie je disciplinárnym previnením alebo priestupkom,
- c) prokurátor bol právoplatne odsúdený za trestný čin z nedbanlivosti a tento trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s výkonom funkcie prokurátora,
- d) disciplinárne konanie sa stalo neprípustným,
- e) to ustanovuje tento zákon.

- **Doručenie rozhodnutia disciplinárnej komisie** (§ 210)

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY V DISCIPLINÁRNOM KONANÍ, ODVOLACIA DISCIPLINÁRNA KOMISIA, VÝKON ROZHODNUTIA DISCIPLINÁRNEJ KOMISIE A ZAHLADENIE POSTIHU

Právny základ:

➤ § 211 až 215 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

• Odvolanie:

(§ 211)

Proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Odvolanie treba podať disciplinárnej komisii.

Podanie odvolania má odkladný účinok.

Odvolanie môže podať:

- a) prokurátor, proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie,
- b) navrhovateľ,
- c) poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, alebo jeho zástupca, alebo opatrovník.

O odvolaní rozhoduje odvolacia disciplinárna komisia. Proti rozhodnutiu odvolacej disciplinárnej komisie nie je prípustné odvolanie.

• Obnova disciplinárneho konania:

(§ 213)

Prokurátor môže podať do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia disciplinárnej komisie návrh na povolenie obnovy disciplinárneho konania.

ODVOLACIA DISCIPLINÁRNA KOMISIA

(§ 212)

• Počet odvolacích disciplinárnych komisii:

- počet odvolacích disciplinárnych komisii zriadených na generálnej prokuratúre určuje generálny prokurátor po vyjadrení Rady prokurátorov Slovenskej republiky

• Počet členov odvolacej disciplinárnej komisie a ich funkčné obdobie:

- každá odvolacia disciplinárna komisia má päť členov, z ktorých jeden člen je predsedom disciplinárnej komisie
- členom odvolacej disciplinárnej komisie môže byť len prokurátor
- predsedu odvolacej disciplinárnej komisie, ďalších členov odvolacej disciplinárnej komisie a potrebný počet náhradníkov vymenúva generálny prokurátor po ich predchádzajúcom súhlase a po vyjadrení bezprostredne nadriadeného prokurátora na päťročné funkčné obdobie z databázy kandidátov na členov odvolacích disciplinárnych komisii, ktorú navrhuje Rada prokurátorov Slovenskej republiky tak, aby v nej bolo najmenej 20 osôb
- tú istú osobu možno vymenovať do funkcie predsedu odvolacej disciplinárnej komisie, člena odvolacej disciplinárnej komisie alebo za ich náhradníka aj opakovane

- **Konanie a rozhodnutie odvolacej disciplinárnej komisie:**

(§ 211 ods. 4 až 8)

Na disciplinárne konanie pred odvolacou disciplinárnou komisiou sa primerane vzťahujú ustanovenia druhého dielu jedenástej hlavy druhej časti (disciplinárne konanie) a § 216 (Pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti prokurátora sa primerane použije prvá časť Trestného zákona a na disciplinárne konanie sa primerane použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.).

Ak odvolacia disciplinárna komisia odvolanie nezamietne, napadnuté rozhodnutie úplne alebo sčasti zruší a vo veci rozhodne spravidla sama; môže však vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie disciplinárnej komisii.

- **Výkon rozhodnutia disciplinárnej komisie:**

(§ 214)

Opatrenia potrebné na výkon uloženého disciplinárneho opatrenia vykoná vedúci služobného úradu - ak ide o disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie vedúceho prokurátora, preloženie na prokuratúru nižšieho stupňa alebo zbavenie funkcie prokurátora, generálny prokurátor.

Výnos pokút uložených v disciplinárnom konaní je príjmom štátneho rozpočtu. Vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Sankčné opatrenie za priestupok sa vykoná aj vtedy, ak prokurátorovi, ktorému bolo uložené, zanikol služobný pomer. Na rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku sankčného opatrenia za priestupok, ak ním bol uložený zákaz činnosti, je príslušná disciplinárna komisia.

Rozhodnutie o povinnosti prokurátora nahradiť škodu možno vykonať podľa Exekučného poriadku.

- **Zahľadenie disciplinárneho postihu:**
(§ 215)

Disciplinárny postih sa zahladzuje a na prokurátora sa hľadí, akoby nebol disciplinárne potrestaný po uplynutí:

- jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia disciplinárnej komisie za disciplinárne previnenie alebo priestupok,
- dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia disciplinárnej komisie za závažné disciplinárne previnenie.

Ak sa výkon disciplinárneho opatrenia alebo sankčného opatrenia za priestupok do uvedeného času neskončil, disciplinárny postih sa zahladzuje až vykonaním disciplinárneho opatrenia alebo sankčného opatrenia za priestupok alebo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o upustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti.

ETICKÁ KOMISIA PROKURATÚRY:
(§ 217b až 217d)

- Etická komisia vydáva stanoviská k otázke, či disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení prokurátorskej etiky, a to na základe žiadosti subjektu oprávneného podať návrh na začatie disciplinárneho konania alebo disciplinárnej komisie. Takéto stanovisko musí vydať do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa alebo disciplinárnej komisie. Stanovisko etickej komisie je pre navrhovateľa záväzné; pre disciplinárnu komisiu nie je záväzné.

- Etická komisia môže posudzovať etické otázky a etickú prijateľnosť správania sa prokurátorov aj bez návrhu.

- Etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej forme; každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť. Na prijatie stanoviska alebo odporúčania etickej komisie je potrebná dvojtretinová väčšina všetkých členov etickej komisie. Člen etickej komisie, ktorý hlasoval proti prijatému stanovisku alebo odporúčaní, môže predložiť svoje separátne stanovisko.

- Etická komisia má deväť členov volených v priamych voľbách s tajným hlasovaním jednotlivými zhromaždeniami prokurátorov. Každé zo zhromaždení prokurátorov má právo zvoliť jedného člena etickej komisie; tohto člena môže aj odvolať a nahradiť iným členom.

12c) Úrad špeciálnej prokuratúry (postavenie a pôsobnosť úradu, špeciálny /prokurátor, prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry)

ÚRAD ŠPECIÁLNEJ PROKURATÚRY

Právny základ:

➤ § 38 ods. 1 písm. a) a § 55b až 55l zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

• **Postavenie Úradu špeciálnej prokuratúry**

Úrad špeciálnej prokuratúry je osobitnou súčasťou Generálnej prokuratúry s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky.

Na čele Úradu špeciálnej prokuratúry je špeciálny prokurátor, prostredníctvom ktorého generálny prokurátor riadi činnosť Úradu špeciálnej prokuratúry. Špeciálny prokurátor je námestníkom generálneho prokurátora.

• **Pôsobnosť Úradu špeciálnej prokuratúry**

Úrad špeciálnej prokuratúry vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní, trestne stíha osoby podozrivé zo spáchania trestných činov a uplatňuje oprávnenia prokurátora v konaní pred súdom, a to vo veciach, ktoré patria do právomoci špecializovaného trestného súdu.

Špeciálny prokurátor podáva národnej rade raz za rok správu o činnosti Úradu špeciálnej prokuratúry, z ktorej vyplývajú jeho poznatky o stave zákonnosti.

VYMENOVANIE DO FUNKCIE A ZÁNİK OPRÁVNENIA VYKONÁVAŤ FUNKCIU V ÚRADE ŠPECIÁLNEJ PROKURATÚRY

Právny základ:

➤ § 20, § 21, § 24a až § 24e zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

• **Vymenovanie do funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry**

Špeciálny prokurátor:

(§ 24a ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z.)

Špeciálny prokurátor je do funkcie volený - volí ho Národná rada Slovenskej republiky na sedemročné funkčné obdobie. Návrh predkladá národnej rade generálny prokurátor na základe výberového konania.

Za špeciálneho prokurátora môže byť zvolený iba prokurátor generálnej prokuratúry. Opakovane nemôže byť do tejto funkcie zvolený.

Ostatní vedúci prokurátori a prokurátori Úradu špeciálnej prokuratúry:
(§ 24a ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z.)

Ostatných vedúcich prokurátorov a prokurátorov Úradu špeciálnej prokuratúry vymenúva do funkcie generálny prokurátor na základe výberového konania na návrh špeciálneho prokurátora a po predchádzajúcom súhlase rady prokurátorov. Ak rada prokurátorov odmietne udeliť súhlas, uskutoční sa nové výberové konanie.

Za vedúceho prokurátora a za prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry môže byť vymenovaný iba prokurátor generálnej prokuratúry.

Výberové konanie na funkciu vedúceho prokurátora alebo prokurátora ÚŠP:
(§ 20, § 21 a § 24b zákona č. 154/2001 Z. z.)

Do výberového konania na funkciu špeciálneho prokurátora, inú funkciu vedúceho prokurátora alebo funkciu prokurátora ÚŠP sa môže prihlásiť:

- a) prokurátor generálnej prokuratúry,
- b) prokurátor inej prokuratúry, ktorý spĺňa zákonné podmienky na preloženie na generálnu prokuratúru (§ 10 ods. 6), t. j.:
 - prokurátor, ktorý dosiahol aspoň desať rokov započítateľnej praxe, z toho aspoň sedem rokov výkonu funkcie prokurátora - výnimku môže udeliť generálny prokurátor na návrh špeciálneho prokurátora,
 - prokurátor, ktorý má platné osvedčenie Národného bezpečnostného úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné,
 - preloženie na generálnu prokuratúru musí byť v súlade so zásadami funkčného postupu prokurátorov schválenými generálnym prokurátorom a radou prokurátorov.

Výberové konanie uskutočňuje výberová komisia, ktorá má päť členov - vymenúva ich a odvoláva generálny prokurátor. Členom výberovej komisie môže byť len prokurátor. Členov výberovej komisie a potrebný počet ich náhradníkov vymenúva generálny prokurátor z databázy kandidátov na členov výberovej komisie vytvorenej radou prokurátorov a generálnym prokurátorom tak, aby najmenej traja členovia výberovej komisie boli vymenovaní z databázy kandidátov na členov výberovej komisie vytvorenej radou prokurátorov.

- **Zánik oprávnenia vykonávať funkciu v Úrade špeciálnej prokuratúry:**

Oprávnenie vykonávať funkciu v Úrade špeciálnej prokuratúry zaniká:

- a) uplynutím funkčného obdobia (§ 24a ods. 1),
- b) odvolaním z funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry (§ 24d),
- c) uvoľnením z funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry (§ 24e),
- d) zánikom služobného pomeru prokurátora (§ 14 až 17).

13c) Vzdelávanie sudcov a prokurátorov, prehlbovanie ich kvalifikácie

VZDELÁVANIE SUDCOV A PREHLBOVANIE ICH KVALIFIKÁCIE

Právny základ:

➤ § 28d ods. 4 a 5, § 30, § 35 a § 36 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich

- **Povinnosti sudcu v oblasti vzdelávania:**

- kandidát na funkciu sudcu je povinný absolvovať prípravné vzdelávanie zamerané na osvojenie si praktických zručností potrebných na výkon funkcie sudcu
- sudca je povinný prehlbovať si svoje odborné vedomosti a využívať ponúknuté možnosti na vzdelávanie
- sudca je povinný prispievať svojimi skúsenosťami a schopnosťami pri odbornej príprave funkčne mladších sudcov, justičných čakateľov a ďalších zamestnancov súdov, ak tomu nebráni plnenie jeho povinností pri výkone súdnictva.

• **Vzdelávanie sudcu (§ 35):**

- Sudca má právo na zabezpečenie podmienok systematického a bezplatného vzdelávania po celý čas výkonu svojej funkcie, na bezplatné poskytovanie právnych predpisov, odbornej literatúry a informácií nevyhnutných na riadny výkon funkcie sudcu.
- Vzdelávanie sudcov zabezpečujú tuzemské a zahraničné vzdelávacie inštitúcie. Vzdelávanie sudcov sa vykonáva aj odbornými študijnými pobytmi v tuzemských a zahraničných súdnych inštitúciách, ktoré môžu trvať najviac jeden rok; počas ich trvania sudca nesmie rozhodovať o veciach patriacich do vecnej pôsobnosti súdov.
- Sudcovia, ktorí sa podieľajú na organizácii vzdelávania a na lektorskej činnosti pre sudcov a zamestnancov správy súdov, majú právo na odmenu za túto činnosť, ak ju vykonávajú nad rámec svojich povinností v rozhodovacej činnosti.

• **Prehľbovanie kvalifikácie sudcu (§ 36):**

- Prehľbovaním kvalifikácie sa rozumie systematické odborné vzdelávanie sudcov s cieľom priebežne si udržiavať, zdokonaľovať a dopĺňať požadované vedomosti a schopnosti potrebné na výkon funkcie sudcu v príslušnom odbore alebo na výkon lektorskej činnosti.
- Na prehľbovanie kvalifikácie patrí sudcovi študijné voľno v potrebnom rozsahu; za ten čas patrí sudcovi funkčný plat.

VZDEĽAVANIE PROKURÁTOROV A PREHLBOVANIE ICH KVALIFIKÁCIE

Právny základ:

➤ § 80 a 81 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

• **Vzdelávanie prokurátora (§ 80):**

- Prokurátor má právo na zabezpečenie podmienok na systematické a bezplatné vzdelávanie po celé obdobie výkonu svojej funkcie a na bezplatné poskytovanie právnych predpisov nevyhnutných na riadny výkon funkcie prokurátora.
- Vzdelávanie prokurátorov zabezpečuje Justičná akadémia Slovenskej republiky a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

• **Prehľbovanie kvalifikácie prokurátora (§ 81):**

- Prehľbovanie kvalifikácie je systematické odborné vzdelávanie prokurátorov s cieľom priebežne si udržiavať, zdokonaľovať a dopĺňať požadované vedomosti a schopnosti potrebné na výkon funkcie prokurátora na príslušnom úseku.
- Na prehľbovanie kvalifikácie poskytne služobný úrad prokurátorovi služobné voľno v potrebnom rozsahu; za ten čas patrí prokurátorovi náhrada platu vo výške funkčného platu.

• **Zvyšovanie kvalifikácie prokurátora (§ 82):**

- Zvyšovanie kvalifikácie je nadobudnutie vedomostí a zručností potrebných na výkon funkcie prokurátora na vyššom stupni prokuratúry, na výkon osobitnej špecializácie alebo na výkon funkcie vedúceho prokurátora.
- Zvyšovanie kvalifikácie je aj ďalšie vysokoškolské štúdium v odbore potrebnom na výkon funkcie prokurátora, vykonanie rigorózneho skúšky, ako aj iné špeciálne štúdium na vysokých školách alebo v iných výchovno-vzdelávacích zariadeniach v Slovenskej republike alebo v zahraničí, ak sú za také uznané.
- Na základe žiadosti prokurátora môže generálny prokurátor rozhodnúť o udelení súhlasu so zvýšením kvalifikácie prokurátora, ak je toto zvýšenie kvalifikácie v súlade s požiadavkami na výkon jeho funkcie.

JUSTIČNÁ AKADÉMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

➤ § Zákon č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

• **Postavenie Justičnej akadémie Slovenskej republiky**

§ 2 ods. 2 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

• **Predmet činnosti Justičnej akadémie Slovenskej republiky**

§ 3 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

• **Orgány Justičnej akadémie Slovenskej republiky**

§ 4 až 9 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

• **Pedagogický zbor**

§ 11 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

• **Odborná justičná skúška**

§ 12 až 14a zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii

14c) Samospráva prokurátorov

Právny základ:

➤ prvý diel dvanástej hlavy zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry (§ 218 až 224)

ORGÁNY SAMOSPRÁVY PROKURÁTOROV

• **Orgánmi samosprávy prokurátorov sú:**

- a) zhromaždenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a zhromaždenia prokurátorov krajských prokuratúr,
- b) prokurátorská rada Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a prokurátorské rady krajských prokuratúr,
- c) Rada prokurátorov Slovenskej republiky.

ZHROMAŽDENIA PROKURÁTOROV:

•Postavenie:

Zhromaždenia prokurátorov sú v rámci svojej územnej pôsobnosti najvyšším orgánom samosprávy prokurátorov.

•Zloženie:

Zhromaždenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky tvoria prokurátori Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Zhromaždenie prokurátorov krajskej prokuratúry tvoria prokurátori krajskej prokuratúry a prokurátori okresných prokuratúr v ich územnom obvode.

Zhromaždenie prokurátorov je schopné uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých prokurátorov. Na platné uznesenie zhromaždenia prokurátorov je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných prokurátorov.

PROKURÁTORSKÉ RADY:

•Postavenie:

Prokurátorské rady sú v rámci svojej územnej pôsobnosti najvyšším výkonným orgánom samosprávy prokurátorov.

Ich úlohou je iniciatívne zabezpečovať a chrániť práva a oprávnené záujmy prokurátorov. Pri plnení úloh, ktoré im zveruje zákon, reprezentujú záujmy prokurátorov v ich územnej pôsobnosti.

•Zloženie:

Prokurátorská rada je zložená z nepárneho počtu, najviac z 11 členov, ktorých volí príslušné zhromaždenie prokurátorov tajným hlasovaním z prokurátorov, ktorí tvoria zhromaždenie prokurátorov. Predsedu a podpredsedu prokurátorskej rady si členovia prokurátorskej rady volia tajným hlasovaním spomedzi seba.

Prokurátorská rada je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov. Na platnosť uznesenia prokurátorskej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny jej členov.

•Inkompatibilita:

Funkcia generálneho prokurátora, námestníka generálneho prokurátora, špeciálneho prokurátora, zástupcu špeciálneho prokurátora, krajského prokurátora, námestníka krajského prokurátora, okresného prokurátora a námestníka okresného prokurátora je nezlučiteľná s členstvom v prokurátorskej rade; tým nie je dotknuté právo týchto vedúcich prokurátorov zúčastniť sa hlasovaním na voľbe členov prokurátorskej rady.

•Funkčné obdobie:

Funkčné obdobie členov prokurátorskej rady je päťročné.

•Pôsobnosť prokurátorskej rady

§ 222 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry

RADA PROKURÁTOROV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

•Postavenie:

Rada prokurátorov Slovenskej republiky je najvyšším výkonným orgánom samosprávy prokurátorov s celoštátnou pôsobnosťou.

Úlohou Rady prokurátorov Slovenskej republiky je iniciatívne zabezpečovať a chrániť práva a oprávnené záujmy prokurátorov a koordinovať činnosť prokurátorských rád. Pri plnení úloh, ktoré im zveruje zákon, reprezentujú záujmy prokurátorov. Sídлом rady prokurátorov je sídlo Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

•Zloženie:

Radu prokurátorov Slovenskej republiky tvoria predsedovia prokurátorských rád.

Rada prokurátorov Slovenskej republiky je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov. Na platnosť uznesenia rady prokurátorov je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny jej členov.

•Pôsobnosť Rady prokurátorov Slovenskej republiky:

§ 224 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

ROKOVANIE SAMOSPRÁVNÝCH ORGÁNOV

Právny základ:

➤ druhý diel dvanástej hlavy zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry (§ 225 až 227a)

15c) Vybavovanie podnetov podľa zákona o prokuratúre a súčinnosť pri plnení úloh prokuratúry

Právny základ:

- § 31 až 36b zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre
- príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 6/2017 z 12. mája 2017 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní
- § 37 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre – súčinnosť pri plnení úloh prokuratúry

VYBAVOVANIE PODNETOV

Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

• Vymedzenie pojmu podnet:

Pozitívne:

Podnetom sa rozumie podanie, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti.

Každé podanie posudzuje prokurátor podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené.

Negatívne:

Podnetom podľa zákona o prokuratúre nie je podanie, ktoré

- a) je anonymné,
- b) nie je čitateľné alebo zrozumiteľné,
- c) má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, návrhu alebo žiadosti,
- d) je zaslané na prokuratúru len pre informáciu,
- e) poukazuje na nedostatky v činnosti orgánu verejnej moci, ktorých odstránenie alebo vybavenie je upravené osobitným predpisom alebo ktorých odstránenie alebo vybavenie nepatrí do pôsobnosti prokuratúry,
- f) je sťažnosťou alebo iným podaním podľa osobitného predpisu,
- g) je oznámením o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin, alebo iným podaním, na vybavenie ktorého sa vzťahuje Trestný poriadok.

Postupom podľa zákona o prokuratúre sa nemožno domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v trestnom konaní ani preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v trestnom konaní, vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku. To neplatí, ak ide o podnet na podanie dovolania podľa Trestného poriadku.

Príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky por. č. 6/2017 upravuje postup prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní.

Tento príkaz upravuje postup prokurátorov pri vybavovaní žiadostí fyzických osôb a právnických osôb, ktorými sa domáhajú prijatia opatrení v trestnom konaní v rozsahu ustanovenom týmto príkazom. Tento príkaz sa nevzťahuje na oznámenia o trestných činoch, na opravné prostriedky, návrhy, podnety a žiadosti, o ktorých prokurátor koná a rozhoduje podľa Trestného poriadku.

Žiadosťou podľa tohto príkazu sa rozumie

- a) žiadosť o preskúmanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia vydaného v trestnom konaní vrátane postupu policajta a prokurátora, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia,
- b) žiadosť o preskúmanie postupu policajta v priebehu trestného konania, ak na vybavenie takej žiadosti sa nevzťahuje osobitný zákon,
- c) žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora v priebehu trestného konania,
- d) sťažnosť na prieťahy v trestnom konaní.

- **Forma podnetu a jeho náležitosti**

(§ 32 a 33)

- **Podania, na ktoré prokurátor neprihliada**

(§ 33)

Prokurátor neprihliada na podanie, ktoré

- a) nie je podnetom podľa tohto zákona,
- b) nie je podnetom na postup podľa tohto zákona,
- c) nemá formu alebo náležitosti ustanovené týmto zákonom a v určenej lehote nie je doplnené alebo opravené,
- d) je v poradí tretím alebo ďalším podnetom v tej istej veci, ak nadriadený prokurátor nerozhodne inak.

O skutočnosti, že na podanie sa neprihliada, netreba jeho podávateľa upovedomiť.

- **Postup pri vybavovaní podnetu**

(§ 33 ods. 3, § 34)

- podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre v úradných hodinách určených na prijímanie podnetov
- prijatie písomného podnetu prokurátor potvrdí najneskôr do 10 dní od jeho doručenia; prijatie osobne podaného písomného podnetu prokurátor nepotvrďuje
- ústne podaný podnet prokurátor spíše do zápisnice; na žiadosť podávateľa podnetu mu poskytne odpis zápisnice.
- ak prokurátor zistí, že na vybavenie podnetu je príslušný iný prokurátor, postúpi podnet na vybavenie príslušnému prokurátorovi najneskôr do 15 dní od pridelenia podnetu a o postúpení podnetu upovedomí v tej istej lehote podávateľa podnetu
- ak prokurátor zistí, že na vybavenie podania je príslušný iný orgán, postúpi ho príslušnému orgánu a o postúpení podania upovedomí jeho podávateľa najneskôr do 15 dní od pridelenia podania na vybavenie
- ak ten istý podnet je podaný, doručený alebo adresovaný viacerým prokuratúram alebo prokurátorom, považuje sa za podnet podaný alebo doručený tej prokuratúre, ktorá je uvedená na prvom mieste alebo na ktorej vykonáva svoju funkciu prokurátor uvedený na prvom mieste
- pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie žaloby na súd, návrhu na začatie konania alebo opravného prostriedku, či je dôvod na vstup do už začatého konania pred súdom alebo na vykonanie iných opatrení, na ktoré je podľa zákona oprávnený generálny prokurátor alebo prokurátor
- prokurátor pri vybavovaní podnetu prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo
- ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov alebo opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený generálny prokurátor alebo prokurátor
- ak prokurátor zistí, že podnet nie je dôvodný, podnet odloží, o čom písomne vyrozumie podávateľa podnetu.

- **Lehota na vybavenie podnetu**

(§ 35)

Prokurátor príslušný na vybavenie podnetu je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov odo dňa, keď mu bol podnet pridelený na vybavenie. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Prokurátor upovedomí podávateľa podnetu o spôsobe vybavenia podnetu alebo o predĺžení lehoty na jeho vybavenie bezodkladne.

- **Žiadosť o preskúmanie zákonnosti vybavenie podnetu - opakovaný podnet**

(§ 36)

Podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor.

Ďalší opakovaný podnet sa vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a každý ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Ak v tej istej veci, v ktorej už bol vybavený podnet iného podávateľa podnetu, podá podnet ďalší podávateľ podnetu bez uvedenia nových skutočností, vec netreba prešetrovať; podávateľ podnetu sa upovedomí o spôsobe vybavenia pôvodného podnetu.

- **Žiadosť prokurátora o podanie vysvetlenia alebo predloženie písomnosti potrebnej na vybavenie podnetu a predvolanie osoby, ktorá nie je podávateľom podnetu**

(§ 36b)